

EGYETÉRTÉS

SZERKESZTŐSÉG: BUDAPEST, IV. HÍMZŐ-UTCA 1. SZ. KEZIRATOKAT VISSZA NEM KÜLDÜNK.

KIADÓ-HIVATAL: BUDAPEST, IV. HÍMZŐ-UTCA 1. SZ. HIRDETESEKET ÉS NYILTÉRVA- VALÓ KÉRLEMEKET FELVEZ A KIADÓHIVATAL.

A királyi biztos. A horvátok tehát királyi biztost kapnak. Mondhatnók: a hol a királyi biztos kezdődik, ott végződik az alkotmány.

Mi természetesen irtóznak a kormányzat minden ilyen módjától. Mi magyarok az ilyet sohasse gyakoroltuk mások ellen, mi ellenünk pedig oly sokszor gyakorolták Bécsből, hogy nekünk ehhez se magunknál, se a horvátoknál kedvünk nem lehet.

Ezt mégis ki kell mondanunk, hogy a királyi biztos alkalmazása e pillanatban alig kerülhető ki.

Horvátországban forradalmi természetű zavargások vannak. Ezeknek iránya a több-kevesebb öntudattal kitűzött célja Horvátországnak a magyar birodalom keretéből való kiszakítása.

Mi ezt irányt nem helyeselhettük, e cél felé haladást megtagadtuk. Am erre a bán, a zagrabi országgyűlés s a horvát hatóságok volnának alkotmányos eszközeink.

Ezért van szükség királyi biztosra. Más kérdés, hogy ennek hatalomköré mily széles terjedelemben s mennyi időre állapítottassék meg?

A hivatalos lap — mint illetékes helyről közli — két nap múlva fogja az ide vonatkozó legfelsőbb királyi kibocsátványokat közzé tenni.

Mi lesz tartalmuk az elgondoltnál könnyű. Föltesztjük, hogy a királyi biztos nem üres parádának lesz oda helyezve s minden hatalmi eszközzel eléggé el lesz látva, hogy feladatát teljesítse s Horvátországban rendes viszonyokat hozzon létre.

Magyarországnak képezik alkalmát és se nevéük, se intézményük, se oktatás akaratuk nem képeznek, nem nyújtanak jogot és erőt nekik arra, hogy túlnak elszakadjanak s nálunk nélkül és velünk szemben önálló állami létről komolyan gondolkodhassanak.

Más részről azonban föltesztjük azt is, hogy a királyi biztosnak adandó felhatalmazás odáig nem terjed, hogy az alkotmányos intézmények a szükségesen túl megháboríttassanak s hogy az egész királyi biztosság csakis ad hoc, csakis addig tart, a míg a rend és béke teljesen helyreáll s azonnal haladéktalanul átengedi helyét a törvényes báni kormányzatnak.

Ezt kormányunktól föltétlenül megvárjuk. Az ezzel — netalán — ellenkező intézkedést az alkotmány oktanak, tehát vétkekes megszegésének tekintenők.

Sok tekintetben szűk hibának tartjuk a kormány részéről azt, hogy királyi biztosul közös hadseregbeli katonát nevezett ki.

Egyénileg Ramberg lovassági tábornok ellen semmi kifogásunk. Kormányzati tehetőségeit nem ismerjük, azokról se jót, se rosszat nem mondhatunk, de azokat most nem is kutajuk.

Hanem meg kell jegyeznünk, hogy ő — ha jól tudjuk — nem magyar állampolgár s hogy ő mindenek fölött katona és csakis katona. A ki tehát közvetlenül nem a magyar kormánytól, hanem a közös hadügyminisztertől fog, s a kinek épen ezért a magyar kormány közvetlenül nem parancsol, de sőt vele minden dolgot a közös hadügyminiszter utján kell elvégeznie.

Ismételve megjegyeztük már, minő súlyos sértése az az Ausztriával fenálló államjogi viszonyoknak is, de azoknál saját alkotmányunknak is, hogy Tisza Kálmán a horvát ügyeket a koronával oly minisztertanácsban intézi, melyben a közös miniszterek is vele egyenjogulag részt vesznek. Ily alkotmányellenes eljárásnak természetesen az a következtetés, hogy a magyar kormánytól független katona veszi kezébe a Horvátország feletti tényleges rendelkezés egész hatalmát.

Hogy egy közös hadseregbeli katona, a ki azonfelül nem is magyar, minő hévvel szerez elégtételt a megsértett magyar állami tekintélynek, ezt természetesen nehéz elgondolni. De ha e tekintetben előzetesen nem tolna-csolunk is aggodalmat: annyi bizonyos, hogy a horvátok bár Ramberg személyében és általában hajlandók lesznek nem a magyar állami tekintélyt, hanem a 'császári' tekintélyt szemlélni. És szívesen engednek tért azon bujtogatónak, kik szentül hiszik, hogy ő a magyar állam és magyar király ellen büntetlenül vétkezhetnek, csak a 'császár' iránti lojalitásukon ne essék valahogy csorba.

Csaknem ötven esztendője annak, mióta ily értelemben folyik Horvátországban az igazgatás ellenünk. S a tény, hogy most is csak közös hadseregbeli katona s nem magyar állampolgár csinál köztük rendet, az ily értelemű igazgatásnak elejét venni bizonyára nem lesz képes.

Pedig Jellasics óta, sőt Mazuranics óta is nagyot változott a világviszonyok.

A délszláv fészkelődést ma már nem tekintik oly ártatlan mulatságnak Bécsben sem, a minőnek azt egykor Metternich herceg tekintette. Sőt minél inkább támadékát képezi a dynastiának Magyarországot: annyival komolyabb dolognak tekintti maga a bécsi udvar is a Magyarország elleni horvát igazgatásokat. A dalmát és hercegi lakosság s a balkáni orosz üzelmek nagyon sok hagyományos érületlet szétoszlattak a bécsi udvar körében.

Majd meggyőződnek erről a horvátok előbb-utóbb, s talán nemsokára.

Budapest, szept. 4.

A bécsi Tagblatban olvassuk e furcsán hangzó sorokat: Hogy ha valosul a hír, hogy Szapáry gróf pénzügyminiszter rövid időn beadja lemondását, akkor a Tisza-kabinet újabb nehézséggel kénytelen megküzdeni. Tudvalegyik Szapáry gróf rendelt el, hogy a pénzügyi hatóságok épületére magyar feliratu címereket függesztendők ki. Szapáry gróf ezt az intézkedést állítólag Tisza távollétében s miniszter-társainak megegyezése nélkül, rövid uton tette meg; később pedig a magyar címere megsértéséért a legáltalánosabban követték az elégtételt. Most tehát csak az a kérdés, hogy Szapáry gróf, a miniszteri tanácskozási eredményével egészen melegegve. Ennek a személyi indoknak azonban igen fontos politikai oldala van. Szapáry grófot mindig úgy tekintették, mint a ki egykoron Tisza Kálmánt a miniszterelnöksébe felváltja s a magyarországi pártviszonyokat más alapon rendezi. Ha Szapáry gróf a kabinetből kilép, akkor csak az ellenkező csatlakozhatik, a melynek vezetését természetesen ő veszi át. A parlamenti szokásokhoz képest Szapáry gróf az ellenkező sorában a mostani kormány ellen fog harcolni, mint a melynek nézete nem egyezik többé az övével; még pedig azért, hogy magában a parlamentben készlete elő a szituációt, a míg azután őt magát állítja a kormány élére. Így azután meg lesz teremtve a kormányképes ellenzék s többé nem lehet mondani, hogy Tisza után Magyarországban nem lehet kabinetet alkotni. Az sem valószínű, hogy Szapáry gróf a kabinetből való kilépése alkalmával, a parlamenti többségnek néhány tagja is megválk pártjától s Szapáryhoz csatlakozik.

VIDÉK.

* Pestmegye közigazgatási bizottsága f. hó 13-án tartja rendes havi ülését. * A szabadtéri polgármester ügyében f. évi augusztus hó 29-én megtartott rendkívüli közigazgatási bizottsági ülésen felvitatott a helyi közigazgatásról szóló rendelet, mely szerint a közigazgatási bizottságnak egész eljárását feloldotta s Gálly György és társai által, úgy iratokkal kiadta Miklós János polgármesternek oly utasítással, hogy a jelelt 9 kérdésre észrevételeit 30 napi záros határidő alatt beadja. * Jász-Nagykun-Szolnokmegye közigazgatási bizottsága évenyeves gyűléseit szept. hó 13. és következő napjain fogja tartani.

KÜLFÖLD.

— szept. 4.

A dunai kérdéssel hozták kapcsolatba Britanum román miniszterelnöknek furdóit utazását, mely, mint egy táviratunk már jelezte, alkalmasint egy berlini és bécsi látogatással is össze lesz kapcsolva, hogy az illető kabinetekkel végre legyen létrejövön az a megegyezés, melynek alapját Károly király utja már megvetette. S ez alkalommal, mint Bukarestben hiszik, Britanum Bécsben a dunai kérdésre nézve is egyezkedni szándékozik. A Kilia-ág kérdését illetőleg az Indép. Roum. értesülése szerint Oroszország Romániának ama javaslatára, hogy a dunai bizottság Európá nevében ügyeljen föl a vegyes (orosz-román) folyamorzson s szabályzatok végrehajtására, jegyzékkel válaszolt, melyben a londoni szerződésnek minden megváltoztatását visszautasítja, s különösen hangsúlyozza, hogy saját vizeiben semmiféle ellenőrzést meg nem enged.

A sedani évforduló alkalmából a londoni miniszteriális Pall Mall Gazette azt írja, hogy Németország az egyedüli hatalom, melyet alkotmánya, mérskélete, helye és érdekei alkalmassá tesznek arra, hogy Európában vezérszerepet vegyen. Németország a nemzetközi politikában hatalmas mérséklő erővé vált.

Az Orleans hercegek és gróf Chambord családja közt támadt viszárvonás, melynek az lett a következtése, hogy az orleanisták sem jelentek meg a görzi temetésen, mint már említettük, nem egyből, mint kanapé-pór. Chambord grófné azt kívánta, hogy egy Görzben, mint a frohsdorfi gyásznapon, az elsősg a napolyi királyi családé és az idősb (Carlita) ágé legyen. A párisi gróf ellenben, mint a francia királyi ház mostani feje, a maga számára követelte az elsősgét. Mivel pedig az övezgy és a frohsdorfi udvar nem akartak abba beleegyezni, az Orleans hercegek jónak látták távolléttel tiltakozni e felhívás ellen. Ugy látszik, hogy az ivryi fehér zászló fölött való harc a siron tul is tart. A legszigorúbb legitimisták, kiknek Venillot 'Univert's'-e az újságuk, kétségkívül tőkét fognak csinálni ez esetből és megújítják a régi históriát, mely arról szól, hogy Chambord gróf az egyik régiebb Bourbon-ág javára végrendeletet tett. Érdekes lesz bevárni: mint fogunk viselkedni ez ügyben a komoly legitimista politikuskok. Ettől fog függeni: vajjon a frohsdorfi eset pusztá kanapé-pór marad-e, vagy a köztársaságnak (bár akaratlannul) tett igen jó szolgálatait.

A ma érkezett Figaróban erre vonatkozólag szeptember 1-éről keltezte a következő bécsi levelet találjuk: 'Éldő szerint több mint valószínű, hogy a párisi gróf nem lesz Görzben a Chambord gróf temetésén. Kétségtelen történet megérkezése óta konzedáltak neki az elsősgé, a mely őt mint a francia ház fejét megilleti. Azt állították, hogy a temetési szertartás nem fog monarchia tüntetésnek tekintetni, ha a hercegek a koporsó után mint egyszerű rokonok fognak haladni. Javaslataik is tettek a szertartásra nézve. Az egyik javaslat szerint a párisi gróf a párisi herceg és Bardi gróf között követte volna; a másik javaslat szerint az elhunyt rokonai mindannyian egy vonalban követték volna a koporsót s a kor határozta volna meg a helyét mindegyiknek. A párisi gróf, a kit hagyomá-

nyos szokás szerint jobbról az első hely illet meg, határozatlan visszautasította mind a két javaslatot. Azt hiték, hogy a kérdés legkésőbbben magy mindenesetre eldő, akar jobbra, akár balra; ez azonban nem történt meg. De-Blaacs és Bocher pártján értekeztek egy mással s ekkor elhatározták, hogy De-Blaacs kilevez óra felé táviratot küld Bochnerak, a melyben egy szerien jönnel vagy nemmel adja tudtára, vajjon a párisi gróf a koporsó után az első helyen mehel-e vagy nem? De-Blaacs sárgyónt a bécsi-új-látróhi vatalból feltehetően küldték el. Bocher csak ma kapta meg a sárgyónt; ebből azonban nem olvashat ki az a határozott válasz, a mit vár. Sőt ma délutani találkozásuk alkalmával De-Blaacs sajnálkozva, halogató választ adott. A Frohsdorban maradt royalisták arra kérték a párisi gróft, engedje meg, hogy ma este utolsó kísérletet tegyenek. Nem valószínű, hogy csele érnek. Amny bizonyos, hogy ha a párisi gróf a temetésen a koporsó után nem haladhat az első helyen, el sem megy a temetésre. Az összes pártbeli franciák véleménye megegyezik abban, hogy ott, a hol IV. Henrik és XIV. Lajos utódnak kell megadni a végzettséget s a mikor ott francia házbéli herceg is van jelen, akkor ott nem illethet az elsősg se spanyol, sem az olasz, sem pedig más királyi hercegeket.

A három royalista képviselő, kik pár nap előtt falragaszokon hívták föl a franciákat, hogy csoportosan jussanak a párisi gróf köré, most ismét új plakátokat függesztettek ki Páris falaira, melyekről különben ép úgy letépt a rendőrség és a nép, mint az előbbieket. Az új falragaszok különben a következő szövege van:

A népliga a royalistákhoz. Ma, mint már régebben is, megkísérelték a royalisták közt ellátni a visszavonás magyarázatát. Enattal a királyi néző szolgálatot és kísérletet. Nem szűnik meg haragzani: ne legyen több ellenkezés, ne több vita. A név az semmi; az elv az minden. Mit határoz az, hogy V. Henri utód L. Louis Philippe, vagy VII. Philippe legyen-e? Vajjon nem mindig a párisi gróf-e a hagyományos monarchiának képviselője, a francia királyi ház feje, egy szoval az, a ki megadhatja az országot a kalandoroktól, a kik az tökéletes és megbestelenítik. Mi mindig csak azt kívánjuk: Eljen a király! A bizottság: Berry Georges, Nicouland Charles, Pieyre Adolphe, képviselők.

Kína és Franciaország közt napról-napra feszültebb lesz a viszony. Bár a francia kormány Pekingben meg nem közölte a hui szerződést, arról már is értesített, hogy Kína nem ismeri el. Anámnak az a jogát, hogy önállóan szerződéseket köthessen, s ezért a Franciaországgal kötött békeszerződést sem ismeri el. Állapában a kínaiak nem is tekintik a helyzetet az anáni királyi kötött szerződés által megváltoztattnak. A kínai császár meg nem adta meg Tüdk királynak az investitúrát, de ha ez már megtörtént volna is, a királynak még sem lenne joga suverain hatalom előzetes beleegezése nélkül szerződést kötni. Ez alatt fölvaest volnának át kínai csapatok Tonkingba s leguabban is a Reuter-ügynökség a következők jelentti Hongkongból: 15,000 kínai katona átlépte a tonkingi határt és Hai-Csung felé vonul, melynek őrsége megszerpartított. A híterítőik elmenekülnek azon kerületekről, melyeken a kínaiak átvonulnak. A kínaiak Vampszban akarják összpontosítani csapatjaikat, hol erődtéseket szándékoznak emelni. A 'Times' óva inti Franciaországot, hogy kerülje a háborút Kínával, mert ez európai érdekeket érintene és oly kényes kérdéseket vetne fel, melyek megoldásánál Angolország szavát is ki kellene kérni. A 'Times' azt hiszi, hogy Kína meg fog azzal elégedni, ha Franciaország Tonkingban további lépéseket nem tesz.

Bulgáriában nőttön nő az elkészeredés az orosz ön-

BLANCHETTE.

REGENY. 14

Írta: ZACCONE PÉTER. (Folyt.)

MASODIK RÉSZ.

VII. AZ ATYA ÉS FIA.

— Armandera, nemde?

— Arra.

— Ah, csatlakozik atyám. Ez lehetetlen... Én ismerem Armande szívét, soha ilyen ajánlat neki nem juthatott eszébe.

— Az öreg feleltél akart, de az örevezető e perczen jelt adott a munka megkezdésére s az atya és fia beláttak, hogy a válás perczére elékezett.

— Egy más nyakába borultak.

— Isten áldjon meg! mondá az öreg nehezen elfojtott zokogással.

— Nem, nem búcsuzom végleg. A közeli viszontlátásra atyám, felelté György.

— Oh, gyermekem, az isten áldjon meg jószágodért.

— Nem kérek tőle egyebet, mint az ön kitisztázását.

— A rab az égre emelte szeméit.

— Ah, bizony már az öngyilkosságra is gondoltam, mondá keserűen.

— György elborzadt s tekintete egyszerre szigorú lón.

— Ez nem jó beszéd, atyám, mondá.

— De ha véget vetek életemnek, véget érnek a te szenvedéseid is.

— Panaszodtam-e én valaha?

— Ki mondja ezt?

— Nehéznek találtam-e terhemet?

— Nem, nem. Te bátor vagy, lemondó... és nagylelkű.

— Nos, hát hadd föllessam munkámat atyám, fejezte be a beszédét György színdé és határozott hangon, mely azonban nem zárta ki a megindulást. És mikor minden segélyfórássom kiapadt, midőn minden erőm kimerült, midőn belátom, hogy veszte van minden remény, akkor elővök önhöz, határozott szívvel, elszánt lélekkel s akkor atyám, kezét fogva együtt megyünk isten itelő széke elé, ki fölöttünk téli fog...

— Az öreg nem felelt.

— Az új munkára szólítá ő a zokogva távozott. György leült egy farakásra s igekezett legyőzni a felindulást, mely szívén erőt vett.

— Mintegy öt perczét ült ott, a mikorra már magány és hallgatás körözött, midőn egyszerre érzé, hogy valaki vállát megérinti.

— Élénken visszafordult és egy embert vett észre, kit az első tekintetre alig ismert föl.

— Nem emlékszik réam Gauthier ur? mondá az ismeretlen, meghajva magát.

— Nem ön az uram, mondá, György egy kis gon-

dolkozás után, a kivel együtt utaztam Párisól Fontainebleauig?

— Én vagyok.

— Sir Balcam tehát?

— Az a nevem.

— Hát ön most Toulonban van?

— Tegnap óta.

— És most a kikötőben nézelődik?

— Itt nézelődöm, mert tudtam, hogy önnel itt találkozni fogok.

— Hogyhogy?

— Ne bámoljon ezen Gauthier ur, mert csak azért jöttem Toulonba, hogy önnel beszéljek.

— Mivel szolgálhatok?

— El fogom mondani... de nem itt.

— E miféle okok...?

— Nagyon fontos okaim vannak s épen azért kettőnk számára igen alkalmas találkozó helyet választottam.

— Hol lesz az tehát?

— Ha úgy tetszik, találkozzunk ma este a bálon, mely az admirál-hajón tartatik.

— A bálon? de hisz nekem nincs szándékom oda menni.

— De talán lesz, kivált ha megmondom, hogy ott találkozni fog valakivel, a kit ön keres.

— Mit akar mondani?

— Nem szeretne-e néhány perczet eltölteni de Lancon Armande kisasszonnyal?

— Ó ott lesz? kérdé György mohón.

— Arról bizonyos vagyok.

— De én nem jelenhetek meg a bálon meghívás nélkül, s Toulonban nem ismerek senkit.

— Gondoltam erre a nehézségre, s kerítettem az ön számára meghívót, mely itt van.

— És sir Balcam egy levelet nyújtott át Györgynek, mely a tengerészeti hivatalból jött s neki volt címelve.

— Az ifju elbámolt.

— Még egyszer kérem, mondá sir Balcam, ne csodálkozzék most semmin. Ma este, vagy néhány nap múlva, mindaz, a mi most homályosnak vagy különösnek tetszik, meg fog magyarázódni, s remelem, hogy akkor ön meg fogja köszönni közbeleépésemet. Elfogadja?

— Legyen, mondá György hirtelen elhatározva magát; ámbár nem tudom, hogy mi célja van önnel, nem akarom ajánlatát visszautasítani.

— Akkor tehát eljön?

— Igen, uram.

— Tehát estére!

— Estére!

BÁL A TENGERTEN.

Azon módon, a hogy a Vak beszélte, a francia tengerészet ez este fényes ünnepet rendezett az angol tengerügyi hivatal egyik legelőkelőbb képviselőjének tiszteletére.

A francia tengerészek ki tudnak magukért tenni, ha akarnak.

Hogy méltóan fogadják a vendéget, ki őket meglátogatni jött, nem gondolhattak jobbat, mint hogy bált adjanak azon hajók egyikének fedelzetén, melyek a kikötőben horgonyoztak.

A kik látják ez ünnepet, bizonyára nem felelték meg el. A hajó fedelzete volt báltteremmel átalakítva.

Elöl, fehér vászon alapon egy sas volt ábrázolva, aczell karmai közt egy óriási besületrend-keresztet tartva, s két szárnyát egy hatalmas csoportozatra terjeszté ki, mely puskákból, szuronyokból, horgonyok, zászlók s a tengeri és szárazföldi hadsereg egyéb jelvényeiből volt összeállítva.

Jobbra és balra két pálmá emelkedett, melynek dúz levelete kardokból és törökből volt a család-ság utánozva.

Középen egy óriási kosár állt fehér és sárgaszínű virágok és lomboktól csaknem egészen eltakarva; ez volt szolgálódnál a zenekar emelvényeül.

A hajótól bál részletől a kormányos helyéig hosszú karzat volt ezer szuronyból alakítva, melyek mindegyikébe egy gyertya volt szurva, s a kárpiczatra akasztott harmincz eszilar árasztotta a fedélzetre vakító fényt mintegy ezeröt száz lánggal.

És most képzeltük a termet több mint ezer gyertyával megvilágítva, egyszerre megnépesülni díszbe öltözött elegáns tömeggel; e zenekart, melynek játkéba a női hang édes zenéje vegyült; ez ezernyi lángot ragyogni a kék és veres egyenruhák gombjain és aranyozásain, vagy meggyújtani a gyémántokat a tánczosok keblén — bizonyára valami tündérvilágba hisztük magunkat áthelyezve, s meggyőződünk arról, hogy ez éj valóságos elhomályosítja a legmerészebb álmatokat is.

És aztán az eredetiség nem csupán erre szorított.

Maga az ágyúteg hasonló átalakuláson ment át; díszes stéhatály volt ott kórdívánokkal ellátva, melyeket itt-ott csodás zúgok szakítottak meg, hol az ember frissítéket találhatott, vagy pedig élvezhette a nyugalmat és a magányt.

Midőn György a bála megérkezett, a termet már nagy tömeg töltötte be, s csak nagy nehezen birt utat csinálni addig, a hol a tánczosok ültek.

De, eleinte elvakítva a fényártól s csaknem megittasodva az illatszerekeltől, melyek ily összejövetelek alkalmával szétáradnak, ámbár nem tudta, hogy merre irányozza lépteit, mindazáltal a szerelmes szívek ösztönével csakhamar kitalálta, hogy az, a kit keres, ott van mellette, s az ezer meg ezer tekintet közt, melyek a csillárok világában ragyogtak, rögtön fölismerte Armande tekintetét.

Öt perczet később Lancon kisasszony mellett ilt, s a mosolyból, melylyel fogadták, rögtön megérté, hogy a hölgy nem szűnt meg őt szeretni.

— Ime, imélt voltam én oly boldog ma egész nap, mondá Armande kezét nyújtva a fiatal embernek; elébteremt volt, hogy őnt még ma meglátom.

— Nem felejtél el? a mondá György gyengéden; még mindig gondol néha rám?

— Arról ne beszélkedjék.

— Oly szerencsés voltam azóta, hogy őnt nem láttam.

— Megtudtam mindent.

— Ah! atyám ártatlan, Armande; ő becsületes ember volt mindig... 6...

— Ne bánson meg avval, hogy előttem védelmezze, barátom. Én ismerem az ön atyját; tiszteltem, becsültem őt s az érzelmét, melyet önnel fogadtam, nem háborította meg egy perczre sem az önként ért szerencsétlenségem.

György önfelédten szorítá meg a fiatal leány kezét. Nem gondolt többé a bála, sem a tömegre, távol a világtól hitte magát, egyedül, álmódzása merülve Armandéval.

A valóság érzete azonban nem késett vissza jönni. — Bocsanat, bocsanat, mondá hirtelen, vissza-élek jószágával és ha atyja meglepne bennünket... Armande mosolygott.

— Ne féljen semmit, mondá, atyám nagyon el van foglalta e perczen, valami fontos vállalatba fogott s nem igen fogja elhagyni a préfet-t az éjjel.

— Akkor hát itt maradhatok ön mellett?

— Igen, György, és annyival inkább, mert sok olyan dolog van, a mit el kell mondania.

— Szomorú dolgok ezek, biztosíthatom.

— Nincs többé reménye?

— Nem tudom... Volt egy ember, a ki megmenthette volna atyjamat, de ez az ember irgalmatlanul visszautasította.

— Kire számít tehát meg?

— Ez embernek van egy leánya, Armande, s a mit az atya megtagadott, remelem, hogy a leány meg fogja tenni.

— Láta őt?

— Csupán egyszer.

— S azóta nem találkozott vele?

— Soha.

— De hát végre is igért ő önnel valamit?

— Nem igért semmit.

Armande fájdalmas bámulattal nézett Györgyre. — Szegény barátom, mondó szánakozva, a kétségbeesés megzavarja őnt, ön áltatja magát s attól félek.

— Igaza van Armande, vágott közbe György, esztelenség az egész. — Iól tudom én azt, de mit tegyek? A nélkül, hogy meg tudnám mondani, miért, bízalmam van benne s úgy tetszik, hogy ő meg fog bennünket szabadítani.

— Micsoda gondolat ez?

— Ha ismerne!... ösztönöké bizalmamban.

— De hol van e hölgy?

— Nem tudom.

— Azt legalább tudja, hogy hol találkozhatik vele?

György nem felelt. A teremben nagy mozgalom

A gyom és falevelek értékesítése a gazdaságban.

Tudjuk, hogy a szerves testek, valamint a növények (márta, méz, fas, foszfor stb.) a napugy, meg és nedvesség behatása alatt vegyülmást szenvednek. De nyomnyen procedura után lesza falevelből alma, a gyomról r-pa, a korbomból szja, a szappanból gyümölcs, az iszapból körte stb., azt meg nem tudjuk. Ez a természet tükre s majdnem valószínű, hogy e fölül mi volt ember éi soha ki nem fogja deríteni.

Ez egészben magban meg van a csira és ebben az élet. Az ember költésége ez életet oly kedvező viszonyok közé hozza, hogy az szaporodhassék; vagyis a földet olyan trágyával kell ellátni, melyben meg vannak mind az alkatelemek, melyek a vetendő mag kistrázzák, fejlődéséhez és szaporodásához szükségesek. Ha más trágyát hord arra a földre, az illető mag nem fog teremni. Miből az következik, hogy minden növénynek olyan trágyára van szüksége megélhetéséhez, a melyben meg vannak mind amaz alkatelemek, melyekből vezeg össze van léve.

Ezek az alkatelemek meg vannak minden termőterületen; csak nem szabad a gazdának fölténni nézni azt, hogy ama tápanyagból, melyből hasznát hajtó növények táplálkoznak, haszontalan és ártalmas növények is elősköjenek.

Ilyen haszontalan és ártalmas növények a szántó, különösen a kukorica, répa és krumpliföldön termő különféle gyomok, melyek a mellet, hogy kiélik a földet, meg fészkelik szolgálnak a különféle növényi betegségek okozó rovarok, gombák, szög és roszdának.

Igazán sajtóságos, hogy míg az emberek állatvédőlegyetek, egészségügyi bizottságok s többféle intézményeket létesítenek, addig a növények egészségének fenntartására alig gondolnak. Pedig mindenki tudja, milyen nélkülözhetetlen a növényország kultúrái és nem kultúrái számára az ember életében. — Nem kellene hát ezt sem félálról venni valóban nem volna fölséges, ha minden közösgében egy-egy bizottság alakulna, mely feladatát tűzné ki magának: a közösg vezetői, annak környékéről, a határbeli szántóföldekről a gyomokat, dudvákat kiirtani s ezáltal a kultúrái növények egészségét megmenteni a megmegtelt növényi betegségek, melyk leginkább a roszda és az üszög.

Addig azonban míg e bizottságok megalakulnak, veszik f a következő kérdéseket: 1. Ártalmára vannak-e a gyomok a gyökönvények: répa, krumpli és szmet termelő növények: kukorica, bab stb. kifejlődésére és egészségére? 2. Tehet-e a gazda valamit földjei elgázosodásának akadályozására? 3. Miképen értékesítheti a földjein termett gyomokat gazdaságban lepezésrűben? 4. Okoskér-e a dudvákat leszántani, a miint azt sok gazda ez idő szerint teszi? 5. A dudvák kigyomlálására fordítandó költség megtérül-e az így kitéstől talajban termelendő növények mennyisége és milyenségében? Más szóval: a gyomtól megszűlt földben termelendő növények lesznek-e oly szepek, jók és egészségesek, hogy annyival többet érjenek, a meynyit a gazda a gyom kiirtására költött? E kérdésekre következőkéleg válaszolhatunk:

A gyomok mindenesetre ártalmára vannak a gyökés szmet termelő növények kifejlődésére mind fizikai, mind élettani szempontból. És pedig fizikai szempontból azért, mert ama tápanyagok egy bizonyos — még pedig nem csekély részét — melyből a kultúrái növények táplálkoznak, a gyomok vonják el a maguk részére, hogy ók is éhessenek, tehát gyengítik a természet növények fejlődését és növekedését, még pedig nem csekély mértékben.

Azt meg nem tapasztalta senki sem, hogy p a répa fejtűtt s növekedett volna a gyomok rovására. De azt igenis tapasztalta minden gazda, hogy a gyomok fejlődés s növekedés a mivélés alatt levő növények hátrányára. Azt is tapasztaljuk, hogy mind dudvásból, zaszabb valamely szántóföld, amint silányabb abban a természetű növény. Mert hát egy 6 embernek föjtött tá földből — hogy nagy hazánkba Kossuth szavaival éljek — 12 ember is ehetik ugyan, de egy sem lesz jóllátva. Vizsgáljuk meg csak a dohány és káposzta-földeket. Először is azt fogjuk találni, hogy ama földeken a gondos mivélés következtében egy szál gaz sincesen; másodsor meg az, hogy a növények egészségesek s nagyon szerez kifejlődtek, mert «nem oli el azokat a gaz, miként a por földeken mondja, s igaz van.

Minden tápanyagot, melyet a termelőre nyújt, a káposzta és dohány használnak fel e cért olyan szűkít: azután meg azért, mert a káposzta s dohány hulladékai ott marad, a hol termett s így részben visszajáknak a föld az, a mit tőle elvették. Termőképessége ennek következtében — a meg hosszú hordott trágyával — mindig egyenlő erőben van s képes dusan megjutalmazni a ráfordított fáradságot.

Hollandian egy-két hold földről megél egy egész család, nálunk meg 25-30 is alig képes magát tisztességesen felartani. Ottan ugyancsak kiskiszákmányok a talaj termőképességét, de vissza is adják neki azt, a mit tőle elvették és ebben rejlik a titok, mely szerint ott soha sem soványodik ki a föld; míg nálunk ez — a rabló-gazdálkodás következtében — nagyon is gyakori esik. Azt hisszük, hogy veteinek akkor is fognak virulni s jól teremni, ha gyomos is a föld. Ez pedig nem lehet. Fizikai szempontból tehát e tekintetben hátráltatják a gyomok a kultúrái növények teljes kifejlődését és növekedését. És élettani szempontból azért, mert a gyomok a különféle növényi betegségeknek, melyek ártármaznak különféle utakon az egészséges veteli növényekre az élet életét megtróvítják s így a gyomok határozottan ártalmára vannak a kultúrái növényeknek; kiirtásuk szükséges.

Ezért, midőn a kukorizát, répát s burgonyát kapjáték a gazda — miután leginkább ezeket a földeket illeti el a gaz — legyen gondja arra, hogy a gyomok gyökereitől, mindenféle kigyomlálássalnak kikapja, kapval nem ér semmit; mert a gyökér egy része a földben marad vissza s innen van, hogy őszzel ezeken a földeken annyi a gaz, mintha soha mivélés alatt nem lett volna. A gyökér utoljra kihaját s még jobban elterjed, elhatalmasodik; s a termőteréget jobban kiéll — mivel magától is terményen, több táplálékra van szüksége — ezért gyomlálása ki a gyomokat kézzel való korbáccsal, ezáltal minden kapálással ismételtetven, pár év alatt egészen tiszta lesza a földje minden gaztól.

Az így kigyomlált dudvát hordassa a trágyadombra s őszel ugyanazon földre hordassa vissza, a honnan ez megkelt, hogy a talaj visszajáknak az, a mit tőle elvették. Ez először az így kikapált dudvát — különösen faszegény vidékeken — a szegényebb földművesek háza vizszi egy sertesólok fedésre használják, vagy pedig — a mi leggyakoribb eset — megégetik, a hamut kifőzik agnak mosószó, a maradékot pedig kiöntik az utcára. Természetes, hogy ennek a foszfor és káli tartalmától megfosztott hamunak igen kevés értéke van s ennek a kevés értéknek sem veszik hasznát.

A dudvákat természetesen ésszerű dolog, de ne használják a hamuját lufőzésre, hanem inkább trágyára, a midőn sokkal nagyobb az értéke. A gazdább földművesek éleben, kiknek elég tüze valójuk van, a földjeiken termelt dudvát átengedik a szegényeknek, hogy lehorjadjk onnan. Ha a szegények azt kérének tőlük, hogy engedjék meg nekik az aludtórú a tejfői egy részét leszedni, ez bizonyosan nem engednek meg nekik, mert a tejfői értéket ismerik. De a földről a dudvával a zsiradékot lehorján örömsz mezednek, mert a dudva értékét nemcsak, hogy nem

ismerik, s nem gondolják, hogy e növények ugyanabban a táplálékban élőkönnek, melyből a mivélés alatt levők s hogy ennek hátrányára növekednek, fejlődnek amozok a földről való lehorjásukkal soványítja a talajt, miként a tejfői leszedésével az aludt.

A természetben nem szabad elvezni semminek; a kőrforgás procedurájának nem lehet megakadni, az ember nem állhatja ennek utját. Ha azonban mégis megkésérli ezt tenni, a természet szigorúan megbosszálja magát.

Ha nem sikerül a gazdának kaplaskor kiirtani a gyomokat — a mi mindenesetre nagy kár — őszel meg szántassa alá a már éretet dudvákat, mert így mind a mag, mind a gyökér meg helyre kerül, s a barzdák alá jövöben meg hatalmasabban fog kihajlani a fejlődés s meg azokat a földeket is ellepi, a melyek eddig tiszták voltak. Hanem szántás előtt gyomlálassa ki azokat s egésze el, a hamut trágyának használja. Ha ez nem akarja tenni, hissesse be vékonyan szálnával a gyomtól elrepett területet s gyujtsa meg. Így nemcsak a dudva fog megégni, hanem a lehullott magvak is elpusztulnak és emellett még a föld is javul.

Ezt természetesen csak olyan területen lehet megtenni, a hol vezetelmét nem kell tartani. De a hol megtehető, ott tegye meg a gazda; mert ezáltal minden bizonytalán kizusztatható a dudvákat fölfejtve; míg az alszántással csak kedvező alkalmat nyújt nekik a szaporodásra és e mellett tökéletlenül végezheti munkáját.

Lepezéselésnél — könnyebbég okéért — a meggyűjtés előtt czeleszür könyvi hengert vegy huzatni a gyomos földön, hogy a gaz ledöntessék s jobban megéjen.

Ha pénzért kellene is a dudvákat kigyomlálni, a gazda ne riadjon vissza a költségtől; mert annyival szobb termése leszen, minél tisztább lesza a föld s így bő kárpótlást nyer azért is, a mit a gyomlálás fordított. — Mert szobb növényért többet fizetnek, mint a kevésbé szepért. Már pedig gyomtól tiszta földben sokkal szobb növények teremnek, mint gazosban.

Végül még néhány pontra akarok felhívni a gazdaközösg figyelmét. Az aradi első általános ipártársulat tekintve a káros ifjak kifejlődésének előadhatlan szükségét, továbbá áltálva ama hazulki kötelezettségét, melyel az ipar részben felelős a munkások életéért, megkérte a kormányt, hogy a vállalk- és kőzetkutatásügyi magyar kir. miniszterium által az iparos tanuló iskolák szervezésére vonatkozólag kibocsátott utasításban foglalt teljes iparsiklat leéssit, illetve a meglévő iskolák felújítását, továbbá az alkalmiok a harmadik osztályt is megnyitja, a III-dik osztályba csak azok vétnek föl, kik az iparos iskola II. osztályt sikerrel végezték.

A tanulóknak az elemelő iskola mindkét osztályában összesen 106-ra rugott, kik közül az I. osztályba 60, a II-dik osztályba 46-an kerültek, a III-dik osztályba 20 tanuló, kimaradt egy, meghalt szünet egy. A szakrajskola, mely e kamra részéről is állandó segítségen részesül, három osztályból és az ácsok és kőművesek külön osztályból áll. — A tanulóknak az I. osztályban összesen 538-at tett. Legtöbb tanuló az I. osztályban volt, és pedig 122, a II-dik osztályban 71, a III-dik osztályban 86, az ácsok és kőművesek külön osztályban 59 tanuló látogatta. Ezek között legtöbb volt az asztalos, számszerint 90, azután 53 kőműves, 42 lakatos, 31 ács, 10 kárpító, 14 kovács és ugyanannyi gépáros, 19 szobrász, 210 hegesztő, 10 székész, 10 egyéb ipariak nézve kevésbé szanu tanulóval voltak képviselve.

A tanulás eredménye a következő volt: az I-6 osztályból magaslabb osztályba átment 41, ismétlésre utasított 67, kimaradt 9 és felszabadult 5 tanuló. A II-ik osztályból átment 29, kimaradt 1, felszabadult 21, a III-ik osztályból átment 21, kimaradt 2 és felszabadult 9 tanuló. A III-ik osztály dícséretes eredményvel 3, je eredményvel 29, kielegetővel 20, alig kielegetővel 6 tanuló végezte; elégtelen osztályról 19 tanuló kapott, kik is ismételné fogok, 3 tanuló kimaradt és 2 meghalt. Ezáltal a szegény társaság az előző évtől kezdve az I-6 osztályzatot nem nyerte. Felszabadult összesen harmincz tanuló.

Végül felméljük, hogy a vállalk- és kőzetk. magy. kir. miniszterium rendelete folytán, Arad sz. kir. városában egy szegény ifjak iskolát nyitottak meg, melynek feladatát az iparsiklat felügyeleti gyakorlati. Arad megye mult évi iparos tanuló vizsgájáról az adatokat többször szorgalmazás és utánjárás dacára sem sikerült megszerezniük, miért is nem vagyunk azon helyzetben, hogy azokat közölhessük. Alakosságban pedig annyira lemaradunk, hogy a vizsgások 1882. évi jelentésünk közlése óta lényegesen nem változtak.

Békésmegyében az iparos tanoncok mult évi szeptember hó 4-dikén öszerításván, létszámuk e megyében 1000 körül volt. Ezek csak négy városban vannak oly számmal, hogy a száza meghaladják, u. m. B.-Csabán 102, Gyulán 157, Orosházán 125 és Szarvason 107; a többi községben feltűnően csekély számmal vannak. Megjegyzendő azonban, hogy a megyei közösg által eszközölt öszerítés számai távolról sem értek el a népszámlálás adatait, s emellett az I. osztály, hogy sokkal több az iparos tanuló, mint a meynyírók az öszerítés számai vallanak. Ennek oka az, hogy az alárendelt községi közösg által eszközölt öszerítésnél sok iparos eltagadja tanoncsát.

A Szegedi iparos-tanoncz-szandra külön vesztásván egy szegény ifjak iskolát nyitottak meg, melynek feladatát az iparsiklat felügyeleti gyakorlati. Arad megye mult évi iparos tanuló vizsgájáról az adatokat többször szorgalmazás és utánjárás dacára sem sikerült megszerezniük, miért is nem vagyunk azon helyzetben, hogy azokat közölhessük. Alakosságban pedig annyira lemaradunk, hogy a vizsgások 1882. évi jelentésünk közlése óta lényegesen nem változtak.

Ugyanakkor meg kell említenünk, hogy a Szegedi iparos-tanoncz-szandra külön vesztásván egy szegény ifjak iskolát nyitottak meg, melynek feladatát az iparsiklat felügyeleti gyakorlati. Arad megye mult évi iparos tanuló vizsgájáról az adatokat többször szorgalmazás és utánjárás dacára sem sikerült megszerezniük, miért is nem vagyunk azon helyzetben, hogy azokat közölhessük. Alakosságban pedig annyira lemaradunk, hogy a vizsgások 1882. évi jelentésünk közlése óta lényegesen nem változtak.

Kereskedelmi- és ipari szakoktatás az aradi kamara kerületében.

Az aradi ipar- és kereskedelmi kamarának az 1882-ik évről ép most megjelent jelentése, a következőképpen mutatja a kereskedelmi- és ipari szakoktatásról: Arad sz. kir. városában a kereskedelmi pályára lépett ifjak ismétlo oktatása az aradi kereskedelmi testület által fenntartott vasárnapi iskolában történik, mely már 1852-ik évi óta áll fenn. Azelőtt az egykori kereskedelmi iskola-helyén még pedig a megszűnt ártérsikolához tartozott. A vasárnapi iskola 3 osztályból áll, s az oktatást benne a polgári iskola tanárai látják el. A felügyeleti közvetlenül a kereskedelmi testület választmányja gyakorolja. Az 1882-3-ik tanévben a vasárnapi tanfolyamok 116 tanuló látogatt, és pedig az I. osztály 31, a II. osztályt 47, a III. osztályt 38. Ekvözben felszabadult 14, kimaradt 4 tanuló.

A Hirsch-féle magánkereskedelmi tanulóiban 34, a Weisz-féle keresk. iskolában pedig 32 tanuló oktatott. Az andrávárosi iparos tanuló közül 641 járt a vasárnapi ismétlo iskolába. Látogatta pedig a templom-utcai iskolát 196, a Kossuth-utczait 234 és a Szent-Péter-tért 211 iparos tanuló. Ezekkívül azonban az aradi első általános ipártársulat is tartott fenn állami és városi segély mellett ipari szakoktatást, mely két részre, t. i. elemelői iskolára és rajziskolára oszlik. Az 1882-83-ik tanévről szerkesztett jelentés alapján felméljük, hogy az aradi első általános ipártársulat rajziskoláját ezeltől 5 évvel nyitotta meg, hogy az iparos tanuló ifjúságnak alkalmat adjon saját iparágában az ide- és fogynesség elsajátítására. Eddig ugyancsak sajnálhatt kellett az iparosmestereknek tapasztalniuk, hogy a műhelybe lépő tanuló végzetlen csekély kivételével a rajz legelső elemelésezen értenek. Ily körülmények között nagyon nehéz volt a műhelyekben használni és sikerrel dolgozni. Hogy tehát a tanulóknak egy kis kézi ügyességre és zártérszámú tárgyakat készítsenek, a tanulóknak a rajziskola elrepett területét s gyujtsa meg. Így nemcsak a dudva fog megégni, hanem a lehullott magvak is elpusztulnak és emellett még a föld is javul.

Az aradi első általános ipártársulat is tartott fenn állami és városi segély mellett ipari szakoktatást, mely két részre, t. i. elemelői iskolára és rajziskolára oszlik. Az 1882-83-ik tanévről szerkesztett jelentés alapján felméljük, hogy az aradi első általános ipártársulat rajziskoláját ezeltől 5 évvel nyitotta meg, hogy az iparos tanuló ifjúságnak alkalmat adjon saját iparágában az ide- és fogynesség elsajátítására. Eddig ugyancsak sajnálhatt kellett az iparosmestereknek tapasztalniuk, hogy a műhelybe lépő tanuló végzetlen csekély kivételével a rajz legelső elemelésezen értenek. Ily körülmények között nagyon nehéz volt a műhelyekben használni és sikerrel dolgozni. Hogy tehát a tanulóknak egy kis kézi ügyességre és zártérszámú tárgyakat készítsenek, a tanulóknak a rajziskola elrepett területét s gyujtsa meg. Így nemcsak a dudva fog megégni, hanem a lehullott magvak is elpusztulnak és emellett még a föld is javul.

Az aradi első általános ipártársulat is tartott fenn állami és városi segély mellett ipari szakoktatást, mely két részre, t. i. elemelői iskolára és rajziskolára oszlik. Az 1882-83-ik tanévről szerkesztett jelentés alapján felméljük, hogy az aradi első általános ipártársulat rajziskoláját ezeltől 5 évvel nyitotta meg, hogy az iparos tanuló ifjúságnak alkalmat adjon saját iparágában az ide- és fogynesség elsajátítására. Eddig ugyancsak sajnálhatt kellett az iparosmestereknek tapasztalniuk, hogy a műhelybe lépő tanuló végzetlen csekély kivételével a rajz legelső elemelésezen értenek. Ily körülmények között nagyon nehéz volt a műhelyekben használni és sikerrel dolgozni. Hogy tehát a tanulóknak egy kis kézi ügyességre és zártérszámú tárgyakat készítsenek, a tanulóknak a rajziskola elrepett területét s gyujtsa meg. Így nemcsak a dudva fog megégni, hanem a lehullott magvak is elpusztulnak és emellett még a föld is javul.

előképzéssel lép az iparos pályára, mint a meynyit az elemelő iskola nagy osztálya ad; hogy tehát ezeket az ifjakat nem lehet az elemelő iskolába visszaküldeni, mikor azok 10 százaléka a polgári és realiskola nagy osztályt is elvégezte. Ezeket az értelmesebb és képzetebb ifjakat kell elhelyezni a városban, a társulat választmányja a mult tanév elején kimondotta, hogy a gimnáziumból, real- és polgári iskolából kikérült iparos tanulóknak számára társulat költségen egy továbbképző tanfolyamot nyit, megkapván helyiségül a polgári iskola első osztályának termét.

A város közösgének nagylelkű áldozatkészséggel 200 frt évi segélyt szavazott meg egyelőre három évi időre ez iskola számára, s így az első névlegeseken tulsev, megvalósította a társulat az új osztály számára a tantereket.

Levén az iskola és tanári kar, szeptember első vasárnapján kezdődött a tanuló felvétele. A legvéresebb reményit is túlszúrta az a kellemes esemény, hogy már az első napokban 100-on fölül ment a beírottak száma. Ely szám ez, a melyre az ipártársulat egyáltalán nem számított. Munkatáma azonban ily eseményre nem volt készült, örömmel fogadta és a tanfolyamot megnyitotta.

Alig ment azonban a tanítás két hónapig, szemmel látható volt, hogy 108 különböző előképzettségű ifjút egy teremben sikerrel tanulni nem lehet; a tanári kar az a körülményeket észlelvén, melyek az ipártársulat minden eredményt kockáztatón nem akar, mihamarabb nyissa meg a II-dik osztályt, mert az iskolát ilyen túlföltött alakjában kár fenntartani, mert az eredmény nem fog sem a várakozásnak, sem a költségeknek megfelelni.

Az ipártársulat választmányja, midán maga is meggyőződött arról, hogy az osztály föntötsége a legyeven fenntartást nagyon megnövekszi és azonfölül a tanítás sikerét lehetetlenül, kimondotta, hogy az osztályt két részre osztják, egy részre az I. osztályba, a másik részre a II. osztályba, így jutott azután az I. osztályba 60, a II-ba pedig 46 tanuló. Kétto az o-ztály megosztása előtt kimaradt 1 tanuló.

A II. osztály, miután sz. kir. Aradváros közösgének az iskola fenntartásának költségeit a már megszavazott 200 frton felül további 150 frtot engedélyezett, február első jén nyitott meg. A tanítás a két osztályban egész a vasárnapok napjág a leszebb rendben ment, s kik az iskola feladatát teljesítő tanulókat, örmémmel győztek meg a szegény elemelőitől, mit a tanoncok az ipar elrepett nehézségei dacára tettek.

Az aradi első általános ipártársulat tekintve a káros ifjak kifejlődésének előadhatlan szükségét, továbbá áltálva ama hazulki kötelezettségét, melyel az ipar részben felelős a munkások életéért, megkérte a kormányt, hogy a vállalk- és kőzetkutatásügyi magyar kir. miniszterium által az iparos tanuló iskolák szervezésére vonatkozólag kibocsátott utasításban foglalt teljes iparsiklat leéssit, illetve a meglévő iskolák felújítását, továbbá az alkalmiok a harmadik osztályt is megnyitja, a III-dik osztályba csak azok vétnek föl, kik az iparos iskola II. osztályt sikerrel végezték.

A tanulóknak az elemelő iskola mindkét osztályában összesen 106-ra rugott, kik közül az I. osztályba 60, a II-dik osztályba 46-an kerültek, a III-dik osztályba 20 tanuló, kimaradt egy, meghalt szünet egy. A szakrajskola, mely e kamra részéről is állandó segítségen részesül, három osztályból és az ácsok és kőművesek külön osztályból áll. — A tanulóknak az I. osztályban összesen 538-at tett. Legtöbb tanuló az I. osztályban volt, és pedig 122, a II-dik osztályban 71, a III-dik osztályban 86, az ácsok és kőművesek külön osztályban 59 tanuló látogatta. Ezek között legtöbb volt az asztalos, számszerint 90, azután 53 kőműves, 42 lakatos, 31 ács, 10 kárpító, 14 kovács és ugyanannyi gépáros, 19 szobrász, 210 hegesztő, 10 székész, 10 egyéb ipariak nézve kevésbé szanu tanulóval voltak képviselve.

A tanulás eredménye a következő volt: az I-6 osztályból magaslabb osztályba átment 41, ismétlésre utasított 67, kimaradt 9 és felszabadult 5 tanuló. A II-ik osztályból átment 29, kimaradt 1, felszabadult 21, a III-ik osztályból átment 21, kimaradt 2 és felszabadult 9 tanuló. A III-ik osztály dícséretes eredményvel 3, je eredményvel 29, kielegetővel 20, alig kielegetővel 6 tanuló végezte; elégtelen osztályról 19 tanuló kapott, kik is ismételné fogok, 3 tanuló kimaradt és 2 meghalt. Ezáltal a szegény társaság az előző évtől kezdve az I-6 osztályzatot nem nyerte. Felszabadult összesen harmincz tanuló.

Végül felméljük, hogy a vállalk- és kőzetk. magy. kir. miniszterium rendelete folytán, Arad sz. kir. városában egy szegény ifjak iskolát nyitottak meg, melynek feladatát az iparsiklat felügyeleti gyakorlati. Arad megye mult évi iparos tanuló vizsgájáról az adatokat többször szorgalmazás és utánjárás dacára sem sikerült megszerezniük, miért is nem vagyunk azon helyzetben, hogy azokat közölhessük. Alakosságban pedig annyira lemaradunk, hogy a vizsgások 1882. évi jelentésünk közlése óta lényegesen nem változtak.

Békésmegyében az iparos tanoncok mult évi szeptember hó 4-dikén öszerításván, létszámuk e megyében 1000 körül volt. Ezek csak négy városban vannak oly számmal, hogy a száza meghaladják, u. m. B.-Csabán 102, Gyulán 157, Orosházán 125 és Szarvason 107; a többi községben feltűnően csekély számmal vannak. Megjegyzendő azonban, hogy a megyei közösg által eszközölt öszerítés számai távolról sem értek el a népszámlálás adatait, s emellett az I. osztály, hogy sokkal több az iparos tanuló, mint a meynyírók az öszerítés számai vallanak. Ennek oka az, hogy az alárendelt községi közösg által eszközölt öszerítésnél sok iparos eltagadja tanoncsát.

A Szegedi iparos-tanoncz-szandra külön vesztásván egy szegény ifjak iskolát nyitottak meg, melynek feladatát az iparsiklat felügyeleti gyakorlati. Arad megye mult évi iparos tanuló vizsgájáról az adatokat többször szorgalmazás és utánjárás dacára sem sikerült megszerezniük, miért is nem vagyunk azon helyzetben, hogy azokat közölhessük. Alakosságban pedig annyira lemaradunk, hogy a vizsgások 1882. évi jelentésünk közlése óta lényegesen nem változtak.

Ugyanakkor meg kell említenünk, hogy a Szegedi iparos-tanoncz-szandra külön vesztásván egy szegény ifjak iskolát nyitottak meg, melynek feladatát az iparsiklat felügyeleti gyakorlati. Arad megye mult évi iparos tanuló vizsgájáról az adatokat többször szorgalmazás és utánjárás dacára sem sikerült megszerezniük, miért is nem vagyunk azon helyzetben, hogy azokat közölhessük. Alakosságban pedig annyira lemaradunk, hogy a vizsgások 1882. évi jelentésünk közlése óta lényegesen nem változtak.

Ugyanakkor meg kell említenünk, hogy a Szegedi iparos-tanoncz-szandra külön vesztásván egy szegény ifjak iskolát nyitottak meg, melynek feladatát az iparsiklat felügyeleti gyakorlati. Arad megye mult évi iparos tanuló vizsgájáról az adatokat többször szorgalmazás és utánjárás dacára sem sikerült megszerezniük, miért is nem vagyunk azon helyzetben, hogy azokat közölhessük. Alakosságban pedig annyira lemaradunk, hogy a vizsgások 1882. évi jelentésünk közlése óta lényegesen nem változtak.

Ugyanakkor meg kell említenünk, hogy a Szegedi iparos-tanoncz-szandra külön vesztásván egy szegény ifjak iskolát nyitottak meg, melynek feladatát az iparsiklat felügyeleti gyakorlati. Arad megye mult évi iparos tanuló vizsgájáról az adatokat többször szorgalmazás és utánjárás dacára sem sikerült megszerezniük, miért is nem vagyunk azon helyzetben, hogy azokat közölhessük. Alakosságban pedig annyira lemaradunk, hogy a vizsgások 1882. évi jelentésünk közlése óta lényegesen nem változtak.

Ugyanakkor meg kell említenünk, hogy a Szegedi iparos-tanoncz-szandra külön vesztásván egy szegény ifjak iskolát nyitottak meg, melynek feladatát az iparsiklat felügyeleti gyakorlati. Arad megye mult évi iparos tanuló vizsgájáról az adatokat többször szorgalmazás és utánjárás dacára sem sikerült megszerezniük, miért is nem vagyunk azon helyzetben, hogy azokat közölhessük. Alakosságban pedig annyira lemaradunk, hogy a vizsgások 1882. évi jelentésünk közlése óta lényegesen nem változtak.

Ugyanakkor meg kell említenünk, hogy a Szegedi iparos-tanoncz-szandra külön vesztásván egy szegény ifjak iskolát nyitottak meg, melynek feladatát az iparsiklat felügyeleti gyakorlati. Arad megye mult évi iparos tanuló vizsgájáról az adatokat többször szorgalmazás és utánjárás dacára sem sikerült megszerezniük, miért is nem vagyunk azon helyzetben, hogy azokat közölhessük. Alakosságban pedig annyira lemaradunk, hogy a vizsgások 1882. évi jelentésünk közlése óta lényegesen nem változtak.

II. csoport. Olvasás, elemzés, helyesírás, a névny számításhiveltel és fölött ismertetése, hazai fölírás. III. csoport. Olvasás, különböző írásművek szerkesztése és zseri könyvtétel, számlálás az új mértékek alapján hazai fölírás.

A tanítás ellenőrzése szempontjából minden tanonc gyűnevet ellenőrző könyvecskét kapott, melybe minden hónapban érkeksi magyaviselet, szorgalma, előrelépése, munkájától (munkájától) megkülönböztetve, pontosan bejegyzetése, és főnökét, ill. főleg mestereit által aláírattak.

Petruzenyében 4, Hátzegen 7 tanonc járt az ismétlo iskolába. Piskin a mult évben nem rendeztetett be az iparos tanuló külön iskolája. Az iskola bizottság a tanuló föntövtetésének, Hunyad megyébe lett bekebelezése után, a szászvárosi iparsiklat felügyelete, a szász nemzeti egyetem intézkedése következtében, a városi képviselő testületre szállott át. A városi képviselő testület a szabályok értelmében felügyeleti jogot egy általa választott iskolai bizottságra ruházta föl, mely bizottságot 1878. június 27-én meg is választotta. A bizottság elnöke a városi polgármester.

A bizottság működését csak november hóban kezdette meg. Ekkor választottak meg a tanulókat, irattak össze és osztályozták az iparos tanulókat. Az iskola bizottság a tanuló föntövtetésére, a tananyag és tananyag beosztásán arra törekedett, hogy az oktatást a tanuló ifjúságra lehetőleg hasznosabban hármoztassék. Minthogy pedig az előadásoktól sikert csak úgy lehet remélni, ha a tanulóknak az előadások meg is érthetők, ezért megkérte a tanulókat, hogy a lelkületek hátrárá között, minden tanuló oly nyelven halgassék az előadásokat, melyet ér. E végböl az iparos tanuló ifjúság két előkészítő és két iparos osztályba osztott be és pedig egy, hogy a második előkészítő osztály két tanulmányos osztályra szakították, az első előkészítő osztályban az iparos osztályba járó tanulóknak legnagyobb része roman, a tanulóknak a második előkészítő osztályba járó tanulóknak nagy része magyar, azután a németek, végül a románok. A románok azonban, hogy többnyire vagy magyar, vagy nem iskolából kerültek ki, egyik vagy másik nyelvet értették.

Ennek következtében és azért is, mert az ez osztályba eső növendékek igen nagy számmal voltak, a II-ik előkészítő osztályt két tanulmányos osztályra szakították, az első előkészítő osztályban az iparos osztályba járó tanulóknak legnagyobb része roman, a tanulóknak a második előkészítő osztályba járó tanulóknak nagy része magyar, azután a németek, végül a románok. A románok azonban, hogy többnyire vagy magyar, vagy nem iskolából kerültek ki, egyik vagy másik nyelvet értették.

Az első iparos osztályba eső tanulóknak nagy többsége magyar volt, ugyanakkor az osztályban a tanulóknak nagy része lett, egy tanítvány azonban németül adott elő. A második iparos osztály növendékei ép megfordítva állott a dolog, ott a többség német volt, ugyanakkor az előadás nyelvi is német lett, egy tanítvány azonban itt is magyarul adott elő.

Minthogy az iskolában az előkészítő munkálatokat csak november havában végezhetbe, az előadások december 1-én kezdettek meg. December elejétől június 22-ig az I-6 előkészítő osztályban tartott 105 óra, a második előkészítő osztályban 147, az I-6 iparos osztályban 150, a II iparos osztályban 150 óra. Az első előkészítő osztályban 16 tanuló mulasztott 385 órát, egy tanulóra tehát esik átlag 26 óra. A második A) előkészítő osztályban 38 tanuló mulasztott összesen 827 órát, mi ből átlag egy tanulóra esik 22 mulasztott óra.

A második B) előkészítő osztályban 24 tanuló mulasztott összesen 563 órát, mi ből egy tanulóra esik átlag 23 óra. Az első iparos osztályban 16 tanuló mulasztott összesen 178 órát, mi ből egy tanulóra átlag esik 11 óra. A második iparos osztályban 14 tanuló mulasztott összesen 390 órát, mi ből egy tanulóra esik átlag 27 óra. A tanuló általános tanulmányi adatait az előadások s tanulmányok legnagyobb részét onnan származtak, hogy a mesterek maguk tanítványait az iskola pontos látogatásában sokszor akadályozták. Az iparsikola 5 osztály 3 helyen volt elhelyezve.

Az előadások kedden, csütörtökön és pénteken este 7-9 óráig, a rajtatársaság pedig minden vasrnap délelőtt 8-12 óráig tartott. Ez utóbbi napon felváltva egyik héten 8-10 óráig, másik héten 10-12 óráig tartult ugyan azon tanuló, oly cézből, hogy legalább minden második vasrnap melessenek el a templomokba.

A fűtés, világítás és takarítás költségeit a város vélté magára oly formán, hogy a nevezett intézeteknek 2 ól tízfutól 40 frtnyi összeget szavazott meg minden osztály-ért. Tanuló-észközökkel az illető tanintézetek látták el az iparsikolát. A tanuló által használt taneszközök több nyira az iparsikolából voltak, a többiek a mesterektől. Az iparsikolában beirtatták magat az év folyamán: az I-6 előkészítő osztályba 15, a 2-dik előkészítő A. oszt

E rovatban minden szöveg elváltás 2 krba kerül, hirdetésekért, melyek a hirdető felől lakcímmel el vannak átv, minden egyes közzetés után 30 kr. belyegdíj is fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

Minden hirdetésre felvilágosítást ad a kiadóhivatal. Levélbel tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postai bélyeg bekezdetik, és a hirdetés alatt álló kis szám közölték.

Egy jó állásal
Híró vidéki fiatalember nevelés-
szabályok megismerkedni óhajt
16-19 éves cinsos külső művel-
től, melyek a házban s jó gazdasági
alatt az erkölcseket csatlóva a kiadó-
hivatalban. 3977

Cy... bátyáknak!
Ocséd régi lakására önkéntes
jogi - Nem lesz szomni bányá-
Arany szaga szent Nyikolai. 3996

P. Sz. 15.
Levél megkaplani levele van
Sz. Fehérváron p. r. esközök Cz. 4026

Pistám!
Nem telik annyiszor utra valóra.
Szárh. 3994

Egy kir. alapítvá-
nyú gazdasági, ki hivatali állásan
felül ingó és ingatlan vagyonnal
bir, óhajtaná egy művel. lakare-
kino indultat megjelölő vagyona-
lrendelést hajlan, vagy egyenlő
alatt ötévesre szóló közös tulaj-
donosi törvényes utat kiadóhiva-
latban. 3968

Gyógyserzés isme-
relégé hányában keres házassági
cézből egy 5000 ftal bíró 16-
24 éves művel. hánst, nő, ki a
fűvel élet trant. levele megjelölő
kére. Komoly ajánlatot árkepe-
vel. 1819. szám alatt a kiadó-
hivatalba küldendő.

Eladás.
A városban közel az Ermelektől
közeli helyen 10 hold s 1534
Cz. el magyaráz s igen szép s jól
fűvelésű szőlő, melyet a földesúr
emleget s több részben eladott,
s hozzá egy újonnan készített s
1000 ftal magyaráz s 1000 ftal
közös tulajdonosok között elad-
ható. A földesúr a földesúr a földesúr
közös tulajdonosok között elad-
ható. 3973

Eladó birtok. Vidéken
eladó forgalmi helyen egy jól be-
rendezett fűvel. földesúr, 7-8
hold föld, szőlő, szőlő, szőlő, szőlő,
8000 ftal magyaráz s igen szép s jól
fűvelésű szőlő, melyet a földesúr
emleget s több részben eladott,
s hozzá egy újonnan készített s
1000 ftal magyaráz s 1000 ftal
közös tulajdonosok között elad-
ható. A földesúr a földesúr a földesúr
közös tulajdonosok között elad-
ható. 3973

Eladó egy kis bir-
tok. Erzsébetvárosban Pesthez 10 órá-
nyi távolságra áll 30 hold föld, szőlő,
szőlő, szőlő, szőlő, szőlő, szőlő,
8000 ftal magyaráz s igen szép s jól
fűvelésű szőlő, melyet a földesúr
emleget s több részben eladott,
s hozzá egy újonnan készített s
1000 ftal magyaráz s 1000 ftal
közös tulajdonosok között elad-
ható. A földesúr a földesúr a földesúr
közös tulajdonosok között elad-
ható. 3973

Az 1848. és 1849-iki
magyar szabadságharc verelmé-
re emlékeztető, díszes, elad-
ható. Hol megmondja a kiadó-
hivatalban. 4005

A belvárosban
eladó helyen, egy II. emeletes ház
eladó. Bővebb felvilágosítást ad
a kiadóhivatalban. 4104

Kis birtok eladó.
Híró vidéki fiatalember nevelés-
szabályok megismerkedni óhajt
16-19 éves cinsos külső művel-
től, melyek a házban s jó gazdasági
alatt az erkölcseket csatlóva a kiadó-
hivatalban. 3977

Vétel.
Megvételre keres-
tetik nagybirtokosok részéről
földesúr, szőlő, szőlő, szőlő, szőlő,
8000 ftal magyaráz s igen szép s jól
fűvelésű szőlő, melyet a földesúr
emleget s több részben eladott,
s hozzá egy újonnan készített s
1000 ftal magyaráz s 1000 ftal
közös tulajdonosok között elad-
ható. A földesúr a földesúr a földesúr
közös tulajdonosok között elad-
ható. 3973

Keresetiek
egy 20-30.000 frtos birtok, Nyit-
ra, Pozsony, vagy Sopronmegye-
ben. Ajánlatok a kiadóhivatalba
küldendő. 4034

Keresetiek
egy 20-30.000 frtos birtok, Nyit-
ra, Pozsony, vagy Sopronmegye-
ben. Ajánlatok a kiadóhivatalba
küldendő. 4034

Alkalmazást nyer
Egy fiatal leány, ki
magyarul, németül és franciául
szól, elemi tantervvel rendelkezik,
ajánlatok a kiadóhivatalba
küldendő. 4034

Egy fiatal leány, ki
magyarul, németül és franciául
szól, elemi tantervvel rendelkezik,
ajánlatok a kiadóhivatalba
küldendő. 4034

2 kis gyermekhez
egy 30-40 éves házban helyben
szóval alkalmazást nyer. Bővebb
felvilágosítást ad a kiadóhivatalban.
4081

Vidékre kerestetik
egy lehelő, németül és franciául
szól, elemi tantervvel rendelkezik,
ajánlatok a kiadóhivatalba
küldendő. 4034

Vidékre egy nagy-
bíró házhoz kitűnő bizonyítványok-
kal ellátott szakácsnak kerestetik.
Bővebb felvilágosítást ad a kiadó-
hivatalban. 4081

Egy művel. gyer-
meket nevelő eladó, ki a földesúr
emleget s több részben eladott,
s hozzá egy újonnan készített s
1000 ftal magyaráz s 1000 ftal
közös tulajdonosok között elad-
ható. A földesúr a földesúr a földesúr
közös tulajdonosok között elad-
ható. 3973

2 kis fiú mellé ke-
retetiek vidékre egy órá. gyermek-
kereset. Bővebb felvilágosítást ad
a kiadóhivatalban. 4100

Falra egy urasági
házhoz, egy jó bizonyítványokkal
ellátott szakácsnak kerestetik. Bő-
vebb felvilágosítást ad a kiadóhiva-
latban. 4111

Egy előkelő uri
házhoz, egy francia leány mint
társalkodó azonnal alkalmazást
nyer. Bővebb felvilágosítást ad
a kiadóhivatalban. 4010

Keresetiek
egy széken igényű birtok, ki az
elemi tantervvel rendelkezik, ajánlatok
a kiadóhivatalba küldendő. 4105

Egy gazdasági, ki
től jól beszél, a baromfi-velő-
sítésre és az erdőkezelésre is
alkalmas. Bővebb felvilágosítást ad
a kiadóhivatalban. 4122

Rajztanár kereste-
tik egy vidéki nagy városban, egy
jó bizonyítványokkal ellátott, Bő-
vebb felvilágosítást ad a kiadóhiva-
latban. 4114

Alkalmazást keres
Végzett jogász, ki
már az első szigorlatot leírte,
ajánlatok a kiadóhivatalba
küldendő. 4117

Egy iparjogalélla-
tól távolabbi helyeken és egy
népkertben lévő vidéki üzletben,
a hol más üzletnek is helyet
adhat, ajánlatok a kiadóhivatalba
küldendő. 4092

Iz. benne kereste-
tik két gyermekhez, magyarul,
németül tudó s a tőz. gyar-
korlással bírjon, a házi keze-
désben pedig járatos legyen. Fi-
zetés havonként 15-18 ftal és tel-
jes uri ellátás. Bővebb felvilágo-
sítást ad a kiadóhivatalban. 3964

Egy fiatal nőten
konyhatáros alkalmazást nyer,
a kiadóhivatalban. 4038

2 kis gyermekhez
egy 30-40 éves házban helyben
szóval alkalmazást nyer. Bővebb
felvilágosítást ad a kiadóhivatalban.
4081

Vidékre kerestetik
egy lehelő, németül és franciául
szól, elemi tantervvel rendelkezik,
ajánlatok a kiadóhivatalba
küldendő. 4034

Vidékre egy nagy-
bíró házhoz kitűnő bizonyítványok-
kal ellátott szakácsnak kerestetik.
Bővebb felvilágosítást ad a kiadó-
hivatalban. 4081

Egy művel. gyer-
meket nevelő eladó, ki a földesúr
emleget s több részben eladott,
s hozzá egy újonnan készített s
1000 ftal magyaráz s 1000 ftal
közös tulajdonosok között elad-
ható. A földesúr a földesúr a földesúr
közös tulajdonosok között elad-
ható. 3973

2 kis fiú mellé ke-
retetiek vidékre egy órá. gyermek-
kereset. Bővebb felvilágosítást ad
a kiadóhivatalban. 4100

Falra egy urasági
házhoz, egy jó bizonyítványokkal
ellátott szakácsnak kerestetik. Bő-
vebb felvilágosítást ad a kiadóhiva-
latban. 4111

Egy előkelő uri
házhoz, egy francia leány mint
társalkodó azonnal alkalmazást
nyer. Bővebb felvilágosítást ad
a kiadóhivatalban. 4010

Keresetiek
egy széken igényű birtok, ki az
elemi tantervvel rendelkezik, ajánlatok
a kiadóhivatalba küldendő. 4105

Egy gazdasági, ki
től jól beszél, a baromfi-velő-
sítésre és az erdőkezelésre is
alkalmas. Bővebb felvilágosítást ad
a kiadóhivatalban. 4122

Rajztanár kereste-
tik egy vidéki nagy városban, egy
jó bizonyítványokkal ellátott, Bő-
vebb felvilágosítást ad a kiadóhiva-
latban. 4114

Házmesteri vagy
iparjogaléllal keres egy jó-
zan eladó, falat, németül és franciául
szól, elemi tantervvel rendelkezik,
ajánlatok a kiadóhivatalba
küldendő. 4117

Egy fiatal csinos
kisgyermek, mint házmester,
vagy háziasszony nagyvonalú
uralmalkalmazást óhajt. Bővebb
felvilágosítást ad a kiadóhivatalban.
4134

Lakás és bérlet.
Lakás, november
1-re a belvárosban, mely álljon
2-3 szoba, konyha, előszoba,
szoba, szoba, szoba, szoba, szoba,
8000 ftal magyaráz s igen szép s jól
fűvelésű szőlő, melyet a földesúr
emleget s több részben eladott,
s hozzá egy újonnan készített s
1000 ftal magyaráz s 1000 ftal
közös tulajdonosok között elad-
ható. A földesúr a földesúr a földesúr
közös tulajdonosok között elad-
ható. 3973

Egy hónapos utcai
szoba elegáns bútorozva szon-
dal kiadó városban, vámu-
6. sz. I. em. 4025

Egy körülbelül
800-1200 hold, jó ár- és vad-
vadászati birtok, inostruktív,
vagy a nélkül egy keserűen gaz-
dag részre, hazánkban keres-
tetik. Szíves ajánlatok B. F.
alatt a kiadóhivatalhoz intenzív-
D. 3967

A város legelén-
kötelen pontján a képviselőház
közébe - egy finom zárt
birtok, melyben a zene-akadémia
mellé a tantervvel rendelkező
tanítói állást előad. Bővebb felvilágo-
sítást ad a kiadóhivatalban. 4134

Üzlet bérbeadás.
Debreczen egy a mai igények-
nek megfelelő, tökéletes felszer-
elt, a városban, a városban, a városban,
8000 ftal magyaráz s igen szép s jól
fűvelésű szőlő, melyet a földesúr
emleget s több részben eladott,
s hozzá egy újonnan készített s
1000 ftal magyaráz s 1000 ftal
közös tulajdonosok között elad-
ható. A földesúr a földesúr a földesúr
közös tulajdonosok között elad-
ható. 3973

Két egymásbanyiló
butor nekül utca szoba külön
külön bejárattal november 1-ére
kiadó. Bővebb felvilágosítást ad
a kiadóhivatalban. 4133

Oktatás.
Egy okleveles ne-
velő, ki a magyar, német és
franciául szót, elemi tantervvel
rendelkezik, ajánlatok a kiadóhiva-
latban. 4141

Egy III-4d éves
theológus, ki a gymnasiumi tan-
tervvel rendelkezik, ajánlatok a kiadóhiva-
latban. 4140

Vidéki uri család-
vezető kerestetik egy jó nevelő,
ki a magyar, német és franciául
szól, elemi tantervvel rendelkezik,
ajánlatok a kiadóhivatalba
küldendő. 4140

Kitűnő nevelőnő.
ki a magyar, német és franciául
szól, elemi tantervvel rendelkezik,
ajánlatok a kiadóhivatalba
küldendő. 4140

Egy nevelőnő.
ki a magyar, német és franciául
szól, elemi tantervvel rendelkezik,
ajánlatok a kiadóhivatalba
küldendő. 4140

Egy nevelőnő.
ki a magyar, német és franciául
szól, elemi tantervvel rendelkezik,
ajánlatok a kiadóhivatalba
küldendő. 4140

Egy okl. tanítónő,
ki a magyar, német és franciául
szól, elemi tantervvel rendelkezik,
ajánlatok a kiadóhivatalba
küldendő. 4140

Egy okl. tanítónő,
ki a magyar, német és franciául
szól, elemi tantervvel rendelkezik,
ajánlatok a kiadóhivatalba
küldendő. 4140

Okleveles magyar
nevelő, ki minden tantervvel,
német, franciául, angolul, oroszul
szól, elemi tantervvel rendelkezik,
ajánlatok a kiadóhivatalba
küldendő. 4140

Egy okl. tanítónő,
ki a magyar, német és franciául
szól, elemi tantervvel rendelkezik,
ajánlatok a kiadóhivatalba
küldendő. 4140

Egy okl. tanítónő,
ki a magyar, német és franciául
szól, elemi tantervvel rendelkezik,
ajánlatok a kiadóhivatalba
küldendő. 4140

Egy okl. tanítónő,
ki a magyar, német és franciául
szól, elemi tantervvel rendelkezik,
ajánlatok a kiadóhivatalba
küldendő. 4140

Egy okl. tanítónő,
ki a magyar, német és franciául
szól, elemi tantervvel rendelkezik,
ajánlatok a kiadóhivatalba
küldendő. 4140

Egy okl. tanítónő,
ki a magyar, német és franciául
szól, elemi tantervvel rendelkezik,
ajánlatok a kiadóhivatalba
küldendő. 4140

Egy okl. tanítónő,
ki a magyar, német és franciául
szól, elemi tantervvel rendelkezik,
ajánlatok a kiadóhivatalba
küldendő. 4140

Egy okl. tanítónő,
ki a magyar, német és franciául
szól, elemi tantervvel rendelkezik,
ajánlatok a kiadóhivatalba
küldendő. 4140

Felhívás! A HOWARD-féle hármaskék felülmulhatlansága

az e hó 1-én Lepsényben tartott nagy eke-versenyen, hol azok Clayton és Shuttleworth legújabb hármasekái, továbbá a Schlick-Krumpach-féle és számos más gyártmányú hármasekek ellenében
a nagy állami 500 frankos díj mint első díjjal
lettek kitüntetve, újabban is fényesen igazoltattak.
A verseny-ezeknek azonban még egyszer nyílik alkalmuk, hogy ekek az én Howard-ekéimmel megmérkőzhessenek s én ezennel
HÁRMASEKE-VERSENYRE FELHIVOM
A MAGYAR SZABADSÁG-SZOBOR JÁVÁRA FELAJÁNLOTT 1000 FRANKNYI FOGADÁSSAL Clayton és Shuttleworth, Ransomes, Head és Jefferies, Schlick-féle gépgyár (Schlick-Krumpach-ek), Eckert H. F. és mindazon ekeket, melyek legjobb hármasekekkel Howard-féle háromvasú ekéim legyőzhetni vélik.
A verseny a temesvári gazdasági egyesület nyilvánosságára hozott határozata szerint a fogadásajánlat elfogadása esetén, folyó szeptember hó 24-én fog Temesvárott megtartatni.
Budapest, 1883. szeptember hó 4-én.
NICHOLSON W. FÜLÖP gazdasági gépgyáros, gyár-utca 48. sz.

Fogorvos
Dick W. sen legyomtatott fogorvos, a fájdalommentes fogmunkák, kézzel, elpusztítottan plombá-é. Műveiket díjak. Budapest, Váci-utca 24

ELADÓ BIRTOK,
mely Hevesmegyében fekszik egy tagban, 325 hold
1200 Cölével számítja - fekvése sík - és vízmentes
minősége fekete agyag - a birtok elegendő a jó
kurban tartott gazdasági épületekkel, és szép úri lak-
kal van ellátva - melyek téglaából vannak építve, és
szindelyű fedve - ára 24000 ftal; a birtok 12000 ftal
bankhever van 6% amortizációval - mely összeg
a birtok maradván. 7561
Bővebb felvilágosítást ad Schwartz D. Budapest
Károly-körút 26.

Borsajtókat és szőlőzúzókat
kintitve számos éremmel, bor-
szájtókat, dugaszoló-gépeket,
tömlöket mindennemű pince-
szközöket és szerszámokat leg-
olcsóbban szállít 7468

DEUTSCH ALBERT
BUDAPESTEN,
Károlylakanya, 21. Károlyutca 1.
Képes arajjegyek bérmentve.
Eltarúsított engedélyment nyerne.

HARDTMUTH L. és C.
kályhagyári főraktára
Budapest, sugár-út 8. sz.
Legújabb készítményeivel felszerelt mintar-
raktár megtekintése végett, felszerelt meg-
hívja és ajánlanak cserép-fehér porcelán,
6-német és majolika kályhák,
kandallók, fűrdőkádák, takaréktűzhely,
faldíszletek fűrdőszobákban,
konyha- és istálló berendezé-
sek dísz választékát szabott áron.

Mintakönyvek és arajjegyek
kiváratra bérmentve.

első magyar nemzetközi szabadalmi iroda
(PATENT-BUREAU)
Somogyi E.
BUDAPEST, kigó-utca 1.

Francia folyékony
Hajfestő-szer
(Chromatique Parisien).
mellyel minden haj tisztes színtől, barna vagy
szőke legelőször 10 perc alatt illandóan megfesthet
s mely színek hatása csaknem annyira ismert már,
hogy egyéb ajánló felcíresést nem is igényel.
Ára 2 forint.
Főraktár: Budapest, TÖRÖK JOZSEF
gyógyszertárnál, király-utca 12. sz. 7181

100-300 frt keresetre
havonként, sőt sokkal többre is te-
hetnek szert egyes, szőlő ültetési
szerszámok, szőlő ültetési szerszámok,
főképpen oly ezynék, kik sokat utaz-
nak s nagy ismerettségük vagy be-
folyásuk van egy s más nemben
continnans legnagyobb és legbiz-
gár képviselői által, mely az egész
világra elterjedt. Csak a legújabb
s rendkívül jó hírrel bír. A fog-
adások által. Csak a legújabb
és tetszetős erők általán a kiadó-
hivatalban. **Höchstes An-**
rechnung, cím alatt. **Börsen-**
Wien, poste rest. 7558

Hirdetések
felvételre a kiadóhiva-
latban Budapest IV.
ker., himző- és kalap-
utca sarkán.

Főnyeremény 100,000 ft.
Tiszai igérvények huzása szeptember hó 15-én.
Csak 1 ft 50 kr. és bélyeg.
Vidék megrendelés a pénz előlege befizetése után mellé legpontosabban teljesítetnek.
F. Weymann & Co. bank- és váltóüzlete.
Bécsben, I. Wollzeile 31. szám alatt.
Működés a bécsi tőzsdé számára, legmegtisztultabb feltételek mellett, pontosan teljesítetnek. 7504

ARVERÉSI HIRDETÉS.
Minden a zálogkönyv-intézetben leírt tárgyak 1883.
évi szept. 18-án délután 2 órakor egy kir. közjegyző jelen-
létében árverés útján eladotnak.
Jegyükben áll emellego a t. ez. felelnek, leírt tárgyakat leg-
később 1883. szeptember 18-án délután 2 órakor a közjegyző
közébe kell hozni.
A palackozó- és bor-
szájtókat, a legújabb fűvelésű szőlő, minnemenő tel-
es kitűnő sorsjegyekre, értékpapírok, részvények, az összes bankok
és takarékpénztárak leteli és zálogjegyei, arany, ezüst és ezüst-
tárgyak, a legújabb fűvelésű szőlő, minnemenő arany (gyar-
matárura is) az új zálogkönyv-törvény XIV. t. c. szerint 1881. évi
június 1-én elidebtelepelt, leszállított kamattal mellett

Kepek az iparos világból
Olvasókönyv néptanító és iparostanuló számára.
103 képpel.
Ára fűzve 1 ft.

KUBINYI LAJOS.
Iparos-gazdák könyve.
Az iparos-gazda családok számára.
Rajzokkal ellátva.
Ára fűzve 70 kr.

KUBINYI LAJOS.
Iparos-gazdasszonyok könyve.
Iparos-gazda családok számára.
Ábrákkal ellátva.
Ára fűzve 70 kr.

MENDLIK ALAJOS.
A GÁZVILÁGÍTÁS.
NÉPSZERŰ MODORBAN.
Második bővített kiadás. Ábrákkal.
Ára fűzve 60 kr.

PAULEKOVICH GYULA.
UTMUTATÁS
a szabadalmak elnyerés, meghosszabbítása és átruházása körül
követendő eljárásról.
A magyar korona területén lakó iparosok és honpolgárok számára
Ára fűzve 20 kr.

FRECKAY JÁNOS.
A Franklin-Társulat kiadásában Budapestben megjelent és minden könyv
áránál kapható:

Kepek az iparos világból
Olvasókönyv néptanító és iparostanuló számára.
103 képpel.
Ára fűzve 1 ft.

KUBINYI LAJOS.
Iparos-gazdák könyve.
Az iparos-gazda családok számára.
Rajzokkal ellátva.
Ára fűzve 70 kr.

MENDLIK ALAJOS.
A GÁZVILÁGÍTÁS.
NÉPSZERŰ MODORBAN.
Második bővített kiadás. Ábrákkal.
Ára fűzve 60 kr.

PAULEKOVICH GYULA.
UTMUTATÁS
a szabadalmak elnyerés, meghosszabbítása és átruházása körül
követendő eljárásról.
A magyar korona területén lakó iparosok és honpolgárok számára
Ára fűzve 20 kr.

TÁNCZOS REZSŐ
Budapest, sugár-ut 28. sz.
ajánlja m. kir. kizár. szab. tűzmentes

pénzszekrényeit

TITKOS BETEGSÉGEKET
hagyományosan és sebeket, az önterületet utó-
bajait, az elgyengült férmet, magmóleséket, a bu-
jáznak utókezelését, nőknél feher folyást,
bármilyenre is hűltek, a legújabb fűvelésű szőlő,
és borbélyegyeket gyógyít új gyógyszer szerint
biztos sikerrel gyorsan és alaposan

Dr. Garai Antal
orvos, sebész, szülész és szemész
Lakás: Budapest, VI. ker., gyár-utca 8. II. em. bejár-
t a lejáról, a sugár-út és király-utca közt.
Rendel: naponta 10 óráig ó. e. egész 4 óra délutánig.
Díjazott levelek a legnagyobb figyelemmel válasz-
olnak és gyógyszerrel ellátják.
Nőnek külön vátoerem. 7567

MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK.
ad 40594 sz.
V.
Az osztrák-magyar-székes-délbádoni gabona forgalmat-
közleg 1882. november 1-től érvényes kivételre díjszabás
f. e. augusztus 15-ol 1-6 számú pótlék lépett életbe, melynek
példányai díjszabási osztályunknál kaphatók.
Budapest 1883 szeptember hó 1-én.

Az igazgatóság
43351 sz. V.
A kelet-magyar-vasúti kőtelek II. rész 1. és 2-ik díj-
szabási füzetéhez kiadott közös pótlék f. e. szeptember hó
1-én lép hatályba mely
1. az 1880. évi január 1-től érvényben volt I. résznek hatá-
lyon kívül helyezésével,
2. néhány különleges határozat (póthatározatok az
üzletszabályzathoz),
3. a szász államvasút Görzitz állomására szóló díjtételek
érvényben kívül helyezésével tartalmazza.
Pótlékai a részvevőktől és a m. kir. államvasutak
díjszabási ügyosztályában megszereshetők.
Budapest, 1883. szeptember 1-én.

Az igazgatóság